

Examenul de bacalaureat național 2013
Proba E. d)

Psihologie

Varianta 2

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

I. TÊTEL

(30 punct)

A. Az alábbi lehetőségek közül választatok ki, majd írtok a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt. Kijelentésenként csak egyetlen egy válaszlehetőség helyes!

1. Egy érzet minősége a következő által meghatározott:
 - a. az inger jelenlétének időtartama
 - b. az inger intenzitása és a személy szubjektív állapota
 - c. az inger és az analizátor szerkezeti és működési sajátosságai
 - d. a személy előzetes tapasztalatai alapján megvalósuló érzelmi rezonancia
2. Az észlelési kép szerkezetileg gazdag mivel:
 - a. a tárgyak jelenlétében, azoknak az analizátorokra gyakorolt közvetlen hatására alakul ki
 - b. magába foglalja úgy a tárgyak fontos, mint részletes sajátosságait is
 - c. egy konkrét tárgy képének a lenyomata
 - d. térben és időben jelen lévő elemekkel egyidejűleg keletkezik
3. A képzet egy:
 - a. alacsonyabb rendű megismerő folyamat
 - b. magasabb rendű megismerő folyamat
 - c. logikai megismerő folyamat
 - d. érzékszervi megismerő folyamat
4. Minden problémamegoldás a következővel kezdődik:
 - a. a megoldásra vonatkozó hipotézis megfogalmazásával
 - b. a megoldásra vonatkozó hipotézis megfogalmazásával és ellenőrzésével
 - c. a probléma újrafogalmazásával, az ismert és ismeretlen elemek azonosításával
 - d. egy megoldási modell kiválasztásával, és az optimálisnak tekintett megoldás ellenőrzésével
5. A tény, hogy az ember az információknak csupán egy részét jegyzi meg rámutat az emlékezet egy fontos sajátosságára:
 - a. a szelektivitásra
 - b. a közvetettségre
 - c. értelemszerűségére
 - d. aktív jellegére
6. A képzelet leggyakoribb formája, amelyet az iskolában nap mint nap használunk:
 - a. ábrándozás
 - b. az akaratlan képzelet
 - c. a perspektivikus álmodozás
 - d. a reprodukív képzelet

18 punct

B. Szorgalmas vagy felületes, tudatos vagy lusta, öntelt vagy szerény, néhány azok közül az attitűdök közül, amelyek megnyilvánulnak mindennapi viselkedésünkben. Mindezek alakulásában a család, az iskola, és maga a társadalom egyidejűleg vesz részt. E hatások keresztmetszetében válnak az attitűdök viselkedésünk stabil összetevőivé.

1. Nevezetek meg két olyan feltételt, amelyek teljesülése mellett az akarat vonások jellemvonásokká válhatnak. **6 pont**
2. Konkrét példa segítségével szemléltessétek a magabiztosságot, mint jellemvonást. **6 pont**

II. TÉTEL (30 pont)

„Az én egy alkotó erővel van felruházva, amely megkoronázza az emberiséget. Ez pedig az akarat” (C. G. Jung)

- A. Nevezetek meg két különbséget, amely az akaratlan és akaratlagos cselekedet között létezik. **4 pont**
- B. Tömören mutassátok be az akarat két sajátosságát. **6 pont**
- C. Fél oldal terjedelemben mutassatok rá egy az *akarat* és a *motiváció* között létező összefüggésre. **10 pont**
- D. Konkrét példával szemléltessétek az akaratlagos cselekvés megvalósulásának egy szakaszát. **6 pont**
- E. Fogalmazzatok meg egy érvet, amellyel megcáfoljátok a következő kijelentést: *az akarat egy velünk született lelki mechanizmus.* **4 pont**

III. TÉTEL (30 pont)

A. Az alábbi szövegrész pszichológiai fogalmakra és a közöttük lévő összefüggésekre utal:

A megértés folyamatában létrejövő információ dekódolás a gondolkodás révén valósul meg, mely egy adekvát célirányt biztosít az emlékezet által elraktározott információk vagy az új információk kiválasztása szempontjából.

1. Határozzatok meg kettőt a fenti szövegrészben megemlített lelki jelenségek közül. **4 pont**
2. Hozzávetőleg tíz sorban mutassatok rá arra, ahogyan a beszéd részt vesz a fenti szövegrészből általatok szabadon kiválasztott lelki folyamat valamelyikében. **6 pont**
3. Magyarazzátok a fenti szövegrészben megemlített és az 1. pontban általatok meghatározott két lelki jelenség kölcsönhatását, pontosan rámutatva arra is, hogy ezek a lelki folyamatok/jelenségek mely kategóriájába tartoznak. **10 pont**

B. Tudván, hogy az intelligencia egyike a személyiség instrumentális-operacionális összetevőjének:

1. Magyarazzátok az intelligenciának, mint általános képességnek a problémamegoldásban betöltött szerepét. **6 pont**
2. Tömören érveljétek amellett, hogy *a teljesítmény kapcsolódik bármely doméniumhoz is, az intelligencia bizonyítéka.* **4 pont**